

INHOUD ORDNER 4

GROEP 3

SPELLING

Inleiding

- Inleiding Spelling

Instructie per spellingsles

- Instructie bij de werkboeken spelling, per spellingsles

Kopieerbladen spelling

- Kopieerblad 1 Scoreblad dictees
- Kopieerblad 2 Blokjes 3 kolommen
- Kopieerblad 3 Blokjes 2 kolommen
- Kopieerblad 4 Oefenblad voor woorden
- Kopieerblad 5 Oefenblad voor zinnen
- Kopieerblad 6 Oefenblad voor woorden en zinnen
- Kopieerblad 7 Lege ballonnetjes
- Kopieerblad 8 Letterkaart f v s z

MR062203

© Kluitman Educatief B.V.

Omslag: Petra Gerritsen

Alle rechten voorbehouden, inclusief het recht van reproductie
in zijn geheel of in gedeelten, in welke vorm dan ook.

www.actieflerenlezen.nl

HOOFDTABBLAD

SPELLING

TABBLAD

SPELLING

Inleiding

Inleiding Spelling

Logo

De lessen Spelling zijn te herkennen aan het volgende logo:

Materiaal

Het onderdeel spelling bestaat uit

- * een algemene handleiding;
- * een handleiding per les;
- * enkele kopieerbladen;
- * per leerling 3 werkboeken en een nadenkertje.

Alle lessen zijn digitaal beschikbaar.

Start

Het uitgangspunt is altijd: **eerst het lezen van de woorden automatiseren, daarna pas spellen**. Voor het spellen moet je de woorden weer gaan opdelen in klanken. Als je daar te vroeg mee begint, gaat dit ten koste van het automatiseren van het woordbeeld.

Daarnaast is het voor het spellen noodzakelijk dat de leerling kan schrijven.

Om die redenen start het onderdeel Spelling pas **op zijn vroegst na 5 weken leesonderwijs**.

Als het lezen en/of schrijven van letters/woorden/zinnen niet voldoende geautomatiseerd is, is het raadzaam om het starten van het leren spellen uit te stellen.

Als de lessen Technisch lezen om de een of andere reden wat langzamer gaan, is het verstandig om in de gaten te houden of de nieuwe spellingsmoeilijkheden wel al zijn geautomatiseerd bij het lezen. Anders is het ook weer beter om een week of twee te wachten met de betreffende spellingsles en in de tussentijd te oefenen met makkelijkere woorden.

Inhoud

Het onderdeel spelling voor groep 3 bestaat uit 35 lessen (voor 35 schoolweken) opgenomen in 3 werkboeken.

Elke les is verdeeld in 5 onderdelen van 20 minuten, voor elke dag van de week één.

In de lessen komen alle spellingscategorieën voor groep 3 aan bod.

Omdat het schrijven van de woorden uit de spellingscategorieën voor groep 3 geautomatiseerd moeten zijn voor het einde van groep 3, zijn er voor de laatste zes schoolweken speelse opdrachten gemaakt in de vorm van woordzoekers en rebussen. Deze vormen een zinvolle extra oefening met de geleerde woorden en zinnen. Daarnaast is er in deze laatste zes lessen al een kennismaking met woorden uit de categorieën van groep 4.

>> VERVOLG >> >>

Nadenkertje

Een belangrijk onderdeel van de spellinglessen bestaat uit de instructie van en het oefenen met het principe van het nadenkertje. Dit nadenkertje is boven aan iedere bladzijde van de werkboeken afgebeeld. Daarnaast wordt het uitgedeeld aan alle leerlingen. Het kan ook worden afgebeeld op het digibord.

Door altijd volgens het principe van het nadenkertje te werken, ook bij de toegepaste spelling, wordt de spelling een bewust proces.

Het nadenkertje is een strook met afbeeldingen en woorden: luisteren, nazeggen, hakken, opschrijven, nakijken.

De leerlingen hebben hun eigen exemplaar voor zich op hun tafel liggen bij alle activiteiten waarbij ze bezig zijn met het schrijven van woorden. Het nadenkertje helpt de leerlingen om spelling altijd op dezelfde manier te benaderen: eerst luisteren, dan nazeggen, vervolgens het woord in stukjes hakken en nadenken (en verwoorden) wat moeilijk is aan een woord, dan opschrijven en tot slot nakijken wat er opgeschreven is.

Spelling is een auditieve vaardigheid, waarbij wat gehoord wordt, omgezet moet worden in geschreven taal. Dit vereist een goede concentratie en luistervaardigheid van de leerlingen en een leerkracht die rustig en duidelijk, goed articulerend spreekt.

Alle lessen en de dictees worden gemaakt in het werkboek. Voor leerlingen die moeite hebben met spelling zijn er bladen met lege blokken in de kopieermap opgenomen om extra te oefenen. Deze blokken helpen om de woorden in klanken of clusters op te delen.

In de werkboeken is ook ruimte voor extra dictees opgenomen. Deze kunnen gebruikt worden voor het extra oefenen van woorden met bepaalde spellingsmoeilijkheden. Maak hierbij gebruik van de kopieerbladen met woordrijen in de mappen 1 en 2, of laat elke leerling een woord opnoemen uit de laatste les of voorgaande lessen.

>> VERVOLG >> >>

Dagelijkse praktijk

De lessen kunnen starten op elke gewenste schooldag en bestaan uit 5 delen.

• Dag 1

Aanbieden van de woorden zoals beschreven in de handleiding. De blokken helpen om de leerlingen te leren hoe ze een woord in stukjes kunnen hakken.

• Dag 2

Inoefening van de aangeboden woorden en de zin.

• Dag 3

Er wordt gestart met een puzzel, waarbij zorgvuldig spellen belangrijk is. Daarna inoefening van de aangeboden of extra woorden en zin. Indien gewenst kan de leerkracht een oefendictee geven met de eerder aangeboden woorden en zinnen.

• Dag 4

Er wordt gestart met een opdracht met woorden in ballonnen waarmee de leerlingen zelf zinnen mogen maken. Hoe grappiger de zin, hoe beter! Daarna verdere inoefening van de aangeboden of extra woorden en zinnen. De leerlingen kiezen de woorden die ze moeilijk vinden en schrijven deze nogmaals 3x op. Indien gewenst kan de leerkracht een oefendictee geven met de eerder aangeboden woorden en zinnen. Er is ook een kopieervel met lege ballonnetjes (zie kopieerblad 7).

• Dag 5

Toetsing van de geleerde woorden en zin door middel van een dictee.

Bij het afsluitende dictee wordt in het begin gebruikgemaakt van de aangeboden woorden en de zin van diezelfde les.

Zodra de leerlingen gewend zijn aan deze vorm van toetsen, is het wenselijk de woorden en zin te vervangen door andere woorden uit voorgaande lessen of woorden uit de aangegeven woordrijen uit map 1 en 2.

Wanneer de resultaten van de dictees goed tot zeer goed zijn, is het mogelijk het dictee af te nemen op het 4e lesmoment zodat het 5e lesmoment gebruikt kan worden voor het remediëren. Intussen kan aan de andere leerlingen een opdracht worden gegeven om het geleerde toe te passen in de vorm van creatieve schrijfoopdrachten, zoals deze ook bij de verwerking van het begrijpend lezen wordt aangeboden. Bij deze opdrachten is het wel de bedoeling dat de leerkracht de opdrachten nakijkt op spelling en taalgebruik en eventuele fouten laat verbeteren.

Leerlingen die moeite hebben met de schrijfmotoriek kunnen de lessen maken op blanco (ringband)papier, of in een schrift met blanco blaadjes.

>> VERVOLG >> >>

Remediëren en extra instructie

Leerlingen die fouten maken in de dictees verbeteren deze fouten zo spoedig mogelijk na het nakijken van het dictee in hun werkboek.

Ze schrijven de fout geschreven woorden minimaal twee keer goed over.

Bij de eerstvolgende nieuwe les worden deze leerlingen begeleid aan de instructietafel.

Voor het remediëren wordt gebruik gemaakt van de kopieerbladen spelling en de woordrijen uit map 1 en 2.

Differentiëren

Leerlingen die geen fouten maken in het schrijven van de aangeboden woorden, oefenen op dag 3 en 4 met de extra woorden van hetzelfde niveau zoals die worden aangeboden in de handleiding bij de betreffende les.

Het is ook mogelijk om leerlingen zelf woorden te laten kiezen uit de woordrijen uit de kopieermap, de leesboekjes of zelf woorden en zinnen te laten bedenken.

In de moeilijkheid van de aangeboden extra opdrachten kan gedifferentieerd worden, hierbij is het wel van belang na te gaan of goede spellers ook al voldoende taalvaardig zijn.

Goede spellers kunnen ook spelling oefenen tijdens het schrijven van een verhaal in een schrift, waarbij de nadruk ligt op de spelling en niet op de inhoud. Als de leerling fouten heeft in categorieën die nog niet behandeld zijn, kan de leerkracht aangeven hoe het wel moet, maar de leerling hoeft daar niet mee te oefenen.

Samenvatting

1 les per week verdeeld over 5 lesmomenten van 20 minuten, waarbij op elke gewenste dag gestart kan worden.

Benodigde materialen

- * Handleiding per les
- * Les op het digibord
- * Werkboek en nadenkertje per leerling

Eventueel:

- * Kopieerbladen met blokjes om extra woorden in te vullen en te oefenen, of voor leerlingen die er moeite mee hebben om de woorden in te vullen op de lijntjes in het werkboek.
- * Wit papier voor leerlingen die moeite hebben met de fijne motoriek en het lastig vinden om het werkboek en de kopieerbladen in te vullen.
- * Schriften met of zonder liniatuur voor de leerlingen die extra woorden kunnen oefenen of verhalen kunnen schrijven.

TABBLAD

SPELLING

Instructie per spellingsles

Spelling les 1: mkm-woorden

Doel van de les

Het foutloos schrijven van de opgegeven woorden met behulp van het nadenkertje.

Lesduur

Elke dag een les. Elke les (.1 tot en met .5) duurt 20 minuten.

Algemene opmerkingen

Leerlingen die moeite hebben met de motoriek van het schrijven kunnen de woorden en de zin op een leeg vel schrijven of op **een van de kopieerbladen spelling**.

1.1 Aanbieden van de woorden **bel, pin, hok, rat, ren, hut**.

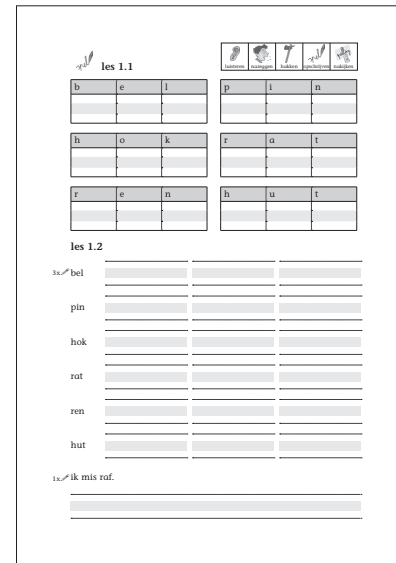
- Bespreek de werkwijze van het nadenkertje boven aan de bladzijde.
- Zeg het woord hardop (langzaam, duidelijk en goed articulerend), de leerlingen zeggen het woord hardop na.
- Herhaal het woord en zeg het daarna nog 3x verdeeld in klanken.

Bijvoorbeeld *bel, b/e/l, b/e/l, b/e/l*. De leerlingen doen dit hardop mee.

- Nadat alle woorden zo inge oefend zijn, schrijven de leerlingen de woorden **in de blokjes** in het werkboek. Let op dat ze de klanken zachtjes hardop meezeggen terwijl ze schrijven.
- De leerlingen controleren na het schrijven van ieder woord of ze het goed geschreven hebben. Controleer of de leerlingen niet alleen kijken, maar ook naar zichzelf luisteren terwijl ze het woord zacht hardop lezen.

1.2 Herhalen van de woorden van les 1.1

- De leerlingen schrijven de woorden van les 1.1 driemaal **op de lijntjes** volgens de werkwijze van het nadenkertje. Nu leest de leerkracht dus niet voor, maar lezen ze zelf het woord zachtjes hardop. Ze luisteren naar zichzelf voordat ze het woord in klanken verdelen.
- Na de woorden schrijven de kinderen ook de zin **ik mis raf.** op. Hierbij is het belangrijk dat de verschillende woorden duidelijk gescheiden worden door witruimte.
- Leg de leerlingen het belang van de punt uit. Bij het lezen hebben we al gezien dat er altijd een punt aan het eind van de zin staat. Daardoor weet je dat de zin is afgelopen. Bij het spellen is het ook de bedoeling om aan het eind van elke zin een punt te zetten. Bij losse woordjes hoeft dat niet.
- Begeleid de spellingzwakke leerlingen aan de instructietafel door te oefenen met blokjes zoals bij les 1.1. Gebruik hiervoor **kopieerblad 2 spelling**. De leerkracht schrijft in de hokjes bovenaan een woord (één klank per hokje), de leerling leest dat hardop, hakt het in klanken en schrijft het in de hokjes eronder.

>> VERVOLG >> >>

1.3 Puzzel, herhaling en differentiatie

- Boven aan de bladzijde is een puzzel geplaatst. Als de leerlingen de woorden zorgvuldig opschrijven volgens de werkwijze van het nadenkertje, staat er van boven naar beneden een nieuw woord. Dit woord kan in het oplossingsvakje worden opgeschreven, ook weer door zorgvuldig spellen.
- De oplossing is: **ren**.
- Leerlingen die nog niet zo vaardig zijn, schrijven daarna de woorden en de zin van les 1.2 nogmaals **op de lijntjes** in het werkboek volgens de werkwijze van het nadenkertje.
- Leerlingen die weinig tot geen problemen hebben met spelling kunnen een keuze maken uit het volgende en dit **op de lijntjes** in het werkboek schrijven.
 - * Laat hen andere woorden schrijven. Dicteer aan de instructietafel de volgende woorden: **as, bek, hol, kus, dek, pil** en de zin: **kip is in het hok**.
 - * Laat hen zelf woorden en een zin bedenken.
 - * Laat hen woorden uit de eerste 10 lessen van het lesboek kiezen en opschrijven, of woorden van **kopieerbladen woordrijen na les 10 (map 1)**

1.4 Spel met woorden

- De vierde spellingles van de week is ingeruimd voor een spel met woorden:
 - * De leerling kiest uit elke ballon één woord.
 - * Deze woorden worden achter elkaar geschreven tot een zin.
 - * Dit doet de leerling drie keer, steeds een andere zin.
- Het mogen gekke zinnen worden, zolang ze maar correct gespeld zijn!
Kopieerblad 7 bevat lege ballonnetjes om eigen variaties te maken of om te gebruiken als extra oefening.
- Daarna kiezen de leerlingen de vier woorden uit de lessen van deze week, die ze het moeilijkst vinden. Deze schrijven ze nog 3x onder het spel.
- En tot slot de zin van les 1.2 of 1.3, of een zin van het woordspel.

1.5 Dictee

De aangeboden woorden worden getoetst. Het nadenkertje ligt bij iedere leerling op tafel.

- Let op dat de leerlingen ook bij het dictee de werkwijze van het nadenkertje gebruiken, waarbij vooral het 'nakijken' niet vergeten mag worden.
- Lees de volgende woorden per woord tweemaal duidelijk voor, waarna de leerlingen het woord opschrijven: **bel, pin, hok, rat, ren, hut**.
- Lees de volgende zin eerst in zijn geheel voor en daarna woord voor woord, zodat de leerlingen de tijd krijgen om elk woord op te schrijven: **ik mis raf**.
- Tot slot krijgen de leerlingen twee nieuwe woorden om op te schrijven, die ze nog niet eerder hebben gespeld. Vertel de leerlingen dat deze woorden nog niet meetellen voor de eindscore; het is alleen een oefening in het spellen van nieuwe woorden.
Nu is het extra belangrijk dat ze heel zorgvuldig volgens de methode van het nadenkertje spellen.
Lees het eerste woord tweemaal voor. Herhaal het daarna nog een keer langzaam, zodat de leerlingen het rustig kunnen opschrijven. Doe daarna hetzelfde met het tweede woord.
 - * Schrijf het woord: **kat**.
 - * Schrijf het woord: **dop**.

Score:

- 0 fout = goed
- 1 fout = ruim voldoende
- 2 fout = voldoende
- 3-4 fout = zwak
- meer dan 4 fout = onvoldoende

Remediëren

- Na het nakijken en beoordelen van de dictees is het van groot belang dat de fouten verbeterd worden. Laat de leerling elk fout geschreven woord nog 2x correct opschrijven; hiervoor is ruimte achter het woord. Leerlingen die zwak of onvoldoende scores krijgen bij de volgende les begeleiding aan de instructietafel.

Spelling les 2: mkm-woorden

Doel van de les

Het foutloos schrijven van de opgegeven woorden met behulp van het nadenkertje.

Lesduur

Elke dag een les. Elke les (.1 tot en met .5) duurt 20 minuten.

Algemene opmerkingen

Leerlingen die moeite hebben met de motoriek van het schrijven kunnen de woorden en de zin op een leeg vel schrijven of op een van de kopieerbladen spelling.

Spellen volgens het nadenkertje

Het nadenkertje staat boven aan elke bladzijde en is in het bezit van elke leerling.

<i>Luisteren</i>	Zeg het woord hardop (langzaam, duidelijk en goed articulerend).
<i>Nazeggen</i>	De leerlingen zeggen het woord hardop na.
<i>Hakken</i>	Herhaal het woord en zeg het daarna nog 3x verdeeld in klanken (zie hieronder). De leerlingen doen dit hardop mee.
<i>Opschrijven</i>	De leerlingen schrijven de woorden op. Let op dat ze de klanken zachtjes hardop meezeggen terwijl ze schrijven.
<i>Nakijken</i>	De leerlingen controleren na het schrijven van ieder woord of ze het goed geschreven hebben. Controleer of de leerlingen niet alleen kijken, maar ook naar zichzelf luisteren terwijl ze het woord zacht hardop lezen.

Als de leerkracht de woorden niet voorleest, is het belangrijk dat de leerlingen de woorden zelf zachtjes hardop lezen en daarbij goed naar zichzelf luisteren.

Duidelijk voorlezen

Let bij het voorlezen van de woorden op het volgende:

- elke klank van het woord moet duidelijk hoorbaar zijn; slik het eind van het woord niet in;
- spreek z en s, en v en f duidelijk verschillend uit (stemhebbend/stemloos);
- spreek eenlettergrepige woorden ook echt uit als één lettergreep, dus melk en niet melluk, park en niet parruk. korf en niet korruf.

les 2.1

v	o	s	l	u	f
g	u	m	z	o	n
d	a	k	w	i	p

les 2.2

3x vos _____

juf _____

gum _____

zon _____

dak _____

wip _____

1x de bus is vol. _____

2.1 Aanbieden van de woorden vos, juf, gum, zon, dak, wip.

- Bied de woorden aan op de manier van het nadenkertje.
- Besteed aandacht aan de s en de z: deze letters klinken bijna hetzelfde, maar er is een duidelijk verschil. Laat dit verschil horen in de uitspraak. De leerlingen doen het hardop na en voelen het verschil bij hun keel. De s van vos klinkt anders dan de z van zon. Als er een s-klank aan het eind van een woord staat, schrijf je altijd de s.
- Vertel daarna dat er ook verschil is tussen de f en de v. Ook dit kunnen de leerlingen weer bij hun eigen keel voelen. Vergelijk de f van juf met de v van vos. Als de f-klank aan het eind van een woord staat, schrijf je altijd een f.
- Bij de kopieerbladen in deze map vind je letterkaartjes waarop het verschil visueel is gemaakt: de s en de f zijn kabbelende meertjes, de v en de z zijn aardbevingen.

>> VERVOLG >> >>

Het verdelen van een woord in klanken

Bij een mkm-woord: bijvoorbeeld bel: *b/e/l*

Bij een woord met een lange klinker of tweeteekenklank: *r/aa/m; f/ou/t*

Bij een woord met een cluster: *br/ui/n; g/a/st*

Bij een verkleinwoord: *hok/je; haar/tje*

Begeleiden spellingzwakke leerlingen

Oefen met blokjes zoals bij les 1.1. Gebruik hiervoor ***kopieerblad 2 of 3 spelling***. De leerkracht schrijft in de hokjes bovenaan een woord (één klank of cluster per hokje), de leerling leest dat hardop, hakt het in klanken en schrijft het in de hokjes eronder.

Puzzels van de .3 lessen

De leerlingen vullen de aangeboden woorden zorgvuldig in volgens de werkwijze van het nadenkertje. Het eerste woord bovenaan, het tweede daaronder, en het derde onderaan. Daarna is er bij de pijl van boven naar beneden een woord te lezen. Dit kan worden ingevuld in het oplossingsvakje.

Differentiatie

- Leerlingen die nog niet zo vaardig zijn, schrijven de woorden en de zin van de .2 les nogmaals **op de lijntjes** in het werkboek volgens de werkwijze van het nadenkertje.
- Leerlingen die weinig tot geen problemen hebben met spelling kunnen een keuze maken uit het volgende en dit **op de lijntjes** in het werkboek schrijven.
 - * Laat hen andere woorden schrijven. Dicteer die aan de instructietafel.
 - * Laat hen zelf woorden en een zin bedenken.
 - * Laat hen woorden uit het lesboek kiezen en opschrijven, of woorden van de betreffende kopieerbladen.

2.2 Herhalen van de woorden van les 2.1

- De leerlingen schrijven zelf de woorden van les 2.1 op de manier van het nadenkertje, ieder woord 3x.
- Daarna schrijven ze ook de zin ***de bus is vol*** op. Hierbij is het belangrijk dat de verschillende woorden duidelijk gescheiden worden door witruimte.
- Besteed aandacht aan het woord **de**. Dit woord hebben de leerlingen inmiddels al vaak gelezen. Je hoort **du**, maar je schrijft **de**.
- De leerkracht begeleidt de spellingzwakke leerlingen aan de instructietafel door te oefenen met blokjes zoals bij les 2.1. Gebruik hiervoor ***kopieerblad 2 spelling*** met woorden uit les 1-10.

2.3 Puzzel, herhaling en differentiatie

- De leerlingen maken de puzzel boven aan de pagina.
- De oplossing is: ***som***.
- Daarna is er tijd voor differentiatie. Leerlingen die nog niet zo vaardig zijn, schrijven de woorden en de zin van les 2.2 nogmaals **op de lijntjes** in het werkboek volgens de werkwijze van het nadenkertje.
- Leerlingen die weinig tot geen problemen hebben met spelling kunnen een keuze maken uit het volgende en dit op de lijntjes in het werkboek schrijven.
 - * De extra woorden zijn: ***gif, jok, ram, vis, weg en min*** en de zin: ***raf zit in de zon***.
 - * Laat hen zelf woorden en een zin bedenken.
 - * Extra oefenwoorden staan op ***kopieerbladen woordrijen na les 10, map 1***.

>> VERVOLG >> >>

Woordspel van de .4 lessen

De vierde spellingles van de week is ingeruimd voor een spel met woorden:

- De leerling kiest uit elke ballon één woord.
- Deze woorden worden achter elkaar geschreven tot een zin.
- Dit doet de leerling drie keer, steeds een andere zin.

Het mogen gekke zinnen worden, zolang ze maar correct gespeld zijn!

Kopieerblad 7 bevat lege ballonnetjes om eigen variaties te maken of om te gebruiken als extra oefening.

Dictee

De aangeboden woorden worden getoetst.

- Let op dat ook bij het dictee de leerlingen de werkwijze van het nadenkertje gebruiken, waarbij vooral het 'nakijken' niet vergeten mag worden.
- Lees de woorden per woord tweemaal duidelijk voor, waarna de leerlingen het woord opschrijven. De woorden moeten onder elkaar in de eerste kolom opgeschreven worden.
- Lees daarna de zin eerst in zijn geheel voor en daarna woord voor woord, zodat de leerlingen de tijd krijgen om elk woord op te schrijven.
- Tot slot krijgen de leerlingen twee nieuwe woorden om op te schrijven, die ze nog niet eerder hebben gespeld. Vertel de leerlingen dat deze woorden niet meetellen voor de eindscore; het is alleen een oefening in het spellen van nieuwe woorden.
- Nu is het extra belangrijk dat ze heel zorgvuldig volgens de methode van het nadenkertje spellen.
- Lees het eerste woord tweemaal voor. Herhaal het daarna nog een keer langzaam, zodat de leerlingen het rustig kunnen opschrijven. Doe daarna hetzelfde met het tweede woord.

Score:

0 fout = goed

1 fout = ruim voldoende

2 fout = voldoende

3-4 fout = zwak

meer dan 4 fout = onvoldoende

Remediëren

- Na het nakijken en beoordelen van de dictees is het van groot belang dat de fouten verbeterd worden. Laat de leerling elk fout geschreven woord 2x correct opschrijven; hiervoor is ruimte na elk woord.
- Leerlingen die zwak of onvoldoende scores krijgen bij de volgende les begeleiding aan de instructietafel.

2.4 Spel met woorden

- De leerlingen maken het woordspel boven aan de pagina.
- Wijs weer op **de**, dat twee maal in dit spel staat.
- Daarna kiezen ze vier woorden uit de lessen van deze week, die ze het moeilijkst vinden. Deze schrijven ze nog 3x onder het spel.
- En tot slot de zin van les 2.2 of 2.3, of een zin van het woordspel.

2.5 Dictee

- Lees de volgende woorden voor: **vos, juf, gum, zon, dak, wip.**
- Lees daarna de volgende zin eerst in zijn geheel voor en daarna woord voor woord: **de bus is vol.**
- Lees de twee nieuwe woorden als volgt voor:
 - * Schrijf het woord: **zin**
 - * Schrijf het woord: **mug**
- Kijk tot slot alle dictees na en laat de leerlingen de foute woorden 2x correct opschrijven.

Spelling les 3: lange klinkers oo en aa

Doel van de les

Het foutloos schrijven van de opgegeven woorden met behulp van het nadenkertje.

Lesduur

Elke dag een les. Elke les (.1 tot en met .5) duurt 20 minuten.

Algemene opmerkingen

Leerlingen die moeite hebben met de motoriek van het schrijven kunnen de woorden en de zin op een leeg vel schrijven of op een van de kopieerbladen spelling.

Spellen volgens het nadenkertje

Het nadenkertje staat boven aan elke bladzijde en is in het bezit van elke leerling.

<i>Luisteren</i>	Zeg het woord hardop (langzaam, duidelijk en goed articulerend).
<i>Nazeggen</i>	De leerlingen zeggen het woord hardop na.
<i>Hakken</i>	Herhaal het woord en zeg het daarna nog 3x verdeeld in klanken (zie hieronder). De leerlingen doen dit hardop mee.
<i>Opschrijven</i>	De leerlingen schrijven de woorden op. Let op dat ze de klanken zachtjes hardop meezeggen terwijl ze schrijven.
<i>Nakijken</i>	De leerlingen controleren na het schrijven van ieder woord of ze het goed geschreven hebben. Controleer of de leerlingen niet alleen kijken, maar ook naar zichzelf luisteren terwijl ze het woord zacht hardop lezen.

Als de leerkracht de woorden niet voorleest, is het belangrijk dat de leerlingen de woorden zelf zachtjes hardop lezen en daarbij goed naar zichzelf luisteren.

Duidelijk voorlezen

Let bij het voorlezen van de woorden op het volgende:

- elke klank van het woord moet duidelijk hoorbaar zijn; slik het eind van het woord niet in;
- spreek z en s, en v en f duidelijk verschillend uit (stemhebbend/stemloos);
- spreek eenlettergrepige woorden ook echt uit als één lettergreep, dus melk en niet melluk, park en niet parruk. korf en niet korruf.

les 3.1

r	aa	r	t	aa	l

j	aa	r	h	oo	g

k	oo	p	r	oo	s

les 3.2

3x raaf _____

taal _____

jaar _____

hoog _____

koop _____

roos _____

1x de aap in de boom.

3.1 Aanbieden van de woorden raaf, taal, jaar, hoog, koop, roos.

- Bied de woorden aan op de manier van het nadenkertje.

>> VERVOLG >> >>

Het verdelen van een woord in klanken

Bij een mkm-woord: bijvoorbeeld bel: *b/e/l*

Bij een woord met een lange klinker of tweeteekenklank: *r/aa/m; f/ou/t*

Bij een woord met een cluster: *br/ui/n; g/a/st*

Bij een verkleinwoord: *hok/je; haar/tje*

Begeleiden spellingzwakke leerlingen

Oefen met blokjes zoals bij les 1.1. Gebruik hiervoor **kopieerblad 2 of 3 spelling**. De leerkracht schrijft in de hokjes bovenaan een woord (één klank of cluster per hokje), de leerling leest dat hardop, hakt het in klanken en schrijft het in de hokjes eronder.

Puzzels van de .3 lessen

De leerlingen vullen de aangeboden woorden zorgvuldig in volgens de werkwijze van het nadenkertje. Het eerste woord bovenaan, het tweede daaronder, en het derde onderaan. Daarna is er bij de pijl van boven naar beneden een woord te lezen. Dit kan worden ingevuld in het oplossingsvakje.

Differentiatie

- Leerlingen die nog niet zo vaardig zijn, schrijven de woorden en de zin van de .2 les nogmaals **op de lijntjes** in het werkboek volgens de werkwijze van het nadenkertje.
- Leerlingen die weinig tot geen problemen hebben met spelling kunnen een keuze maken uit het volgende en dit **op de lijntjes** in het werkboek schrijven.
 - * Laat hen andere woorden schrijven. Dicteer die aan de instructietafel.
 - * Laat hen zelf woorden en een zin bedenken.
 - * Laat hen woorden uit het lesboek kiezen en opschrijven, of woorden van de betreffende kopieerbladen.

3.2 Herhalen van de woorden van les 3.1

- De leerlingen schrijven zelf de woorden van les 3.1 op de manier van het nadenkertje, ieder woord 3x.
- Daarna schrijven ze ook de zin ***de aap in de boom***. op, de woorden duidelijk gescheiden door witruimte.
- De leerkracht begeleidt de spellingzwakke leerlingen aan de instructietafel door te oefenen met blokjes zoals bij les 3.1. Gebruik hiervoor **kopieerblad 2 spelling** met woorden van **kopieerbladen woordrijen na les 12 en 13, map 1**.

3.3 Puzzel, herhaling en differentiatie

- De leerlingen maken de puzzel boven aan de pagina.
- De oplossing is: ***raam***.
- Daarna is er tijd voor differentiatie. Leerlingen die nog niet zo vaardig zijn, schrijven de woorden en de zin van les 3.2 nogmaals op de lijntjes in het werkboek volgens de werkwijze van het nadenkertje.
- Leerlingen die weinig tot geen problemen hebben met spelling kunnen een keuze maken uit het volgende en dit op de lijntjes in het werkboek schrijven.
 - * De extra woorden zijn: ***haas, kool, jaap, boot, taak, doof*** en de zin: ***haar naam is roos***.
 - * Laat hen zelf woorden en een zin bedenken.
 - * Extra oefenwoorden staan op **kopieerbladen woordrijen na les 12 en 13, map 1**.

>> VERVOLG >> >>

Woordspel van de .4 lessen

De vierde spellingles van de week is ingeruimd voor een spel met woorden:

- De leerling kiest uit elke ballon één woord.
- Deze woorden worden achter elkaar geschreven tot een zin.
- Dit doet de leerling drie keer, steeds een andere zin.

Het mogen gekke zinnen worden, zolang ze maar correct gespeld zijn!

Kopieerblad 7 bevat lege ballonnetjes om eigen variaties te maken of om te gebruiken als extra oefening.

Dictee

De aangeboden woorden worden getoetst.

- Let op dat ook bij het dictee de leerlingen de werkwijze van het nadenkertje gebruiken, waarbij vooral het 'nakijken' niet vergeten mag worden.
- Lees de woorden per woord tweemaal duidelijk voor, waarna de leerlingen het woord opschrijven. De woorden moeten onder elkaar in de eerste kolom opgeschreven worden.
- Lees daarna de zin eerst in zijn geheel voor en daarna woord voor woord, zodat de leerlingen de tijd krijgen om elk woord op te schrijven.
- Tot slot krijgen de leerlingen twee nieuwe woorden om op te schrijven, die ze nog niet eerder hebben gespeld. Vertel de leerlingen dat deze woorden niet meetellen voor de eindscore; het is alleen een oefening in het spellen van nieuwe woorden.
- Nu is het extra belangrijk dat ze heel zorgvuldig volgens de methode van het nadenkertje spellen.
- Lees het eerste woord tweemaal voor. Herhaal het daarna nog een keer langzaam, zodat de leerlingen het rustig kunnen opschrijven. Doe daarna hetzelfde met het tweede woord.

Score:

0 fout = goed

1 fout = ruim voldoende

2 fout = voldoende

3-4 fout = zwak

meer dan 4 fout = onvoldoende

Remediëren

- Na het nakijken en beoordelen van de dictees is het van groot belang dat de fouten verbeterd worden. Laat de leerling elk fout geschreven woord 2x correct opschrijven; hiervoor is ruimte na elk woord.
- Leerlingen die zwak of onvoldoende scores krijgen bij de volgende les begeleiding aan de instructietafel.

3.4 Spel met woorden

- De leerlingen maken het woordspel boven aan de pagina.
- Besteed hierbij aandacht aan het woord **een**. Dit woord hebben de leerlingen inmiddels al vaak gelezen. Je hoort **un**, maar je schrijft **een**.
- Daarna kiezen ze vier woorden uit de lessen van deze week, die ze het moeilijkst vinden. Deze schrijven ze nog 3x onder het spel.
- En tot slot de zin van les 3.2 of 3.3, of een zin van het woordspel.

3.5 Dictee

- Lees de volgende woorden voor: **raaf, taal, jaar, hoog, koop, roos**.
- Lees daarna de volgende zin eerst in zijn geheel voor en daarna woord voor woord: **de aap in de boom**.
- Lees de twee nieuwe woorden als volgt voor:
 - * Schrijf het woord: **doos**
 - * Schrijf het woord: **maan**
- Kijk tot slot alle dictees na en laat de leerlingen de foute woorden 2x correct opschrijven.

Spelling les 4: lange klinkers uu en ee

Doel van de les

Het foutloos schrijven van de opgegeven woorden met behulp van het nadenkertje.

Lesduur

Elke dag een les. Elke les (.1 tot en met .5) duurt 20 minuten.

Algemene opmerkingen

Leerlingen die moeite hebben met de motoriek van het schrijven kunnen de woorden en de zin op een leeg vel schrijven of op een van de kopieerbladen spelling.

Spellen volgens het nadenkertje

Het nadenkertje staat boven aan elke bladzijde en is in het bezit van elke leerling.

- Luisteren** Zeg het woord hardop (langzaam, duidelijk en goed articulerend).
- Nazeggen** De leerlingen zeggen het woord hardop na.
- Hakken** Herhaal het woord en zeg het daarna nog 3x verdeeld in klanken (zie hieronder). De leerlingen doen dit hardop mee.
- Opschrijven** De leerlingen schrijven de woorden op. Let op dat ze de klanken zachtjes hardop meezeggen terwijl ze schrijven.
- Nakijken** De leerlingen controleren na het schrijven van ieder woord of ze het goed geschreven hebben. Controleer of de leerlingen niet alleen kijken, maar ook naar zichzelf luisteren terwijl ze het woord zacht hardop lezen.

Als de leerkracht de woorden niet voorleest, is het belangrijk dat de leerlingen de woorden zelf zachtjes hardop lezen en daarbij goed naar zichzelf luisteren.

Duidelijk voorlezen

Let bij het voorlezen van de woorden op het volgende:

- elke klank van het woord moet duidelijk hoorbaar zijn; slik het eind van het woord niet in;
- spreek z en s, en v en f duidelijk verschillend uit (stemhebbend/stemloos);
- spreek eenlettergrepige woorden ook echt uit als één lettergreep, dus melk en niet melluk, park en niet parruk. korf en niet korruf.

les 4.1			les 4.2		
v	uu	r	k	uu	r
d	uu	r	w	ee	k
v	ee	l	b	ee	k

3x vuur _____

kuur _____

duur _____

week _____

veel _____

beek _____

1x de zeep is duur. _____

4.1 Aanbieden van de woorden *vuur, kuur, duur, week, veel, beek*.

- Bied de woorden aan op de manier van het nadenkertje.

>> VERVOLG >> >>

Het verdelen van een woord in klanken

Bij een mkm-woord: bijvoorbeeld bel: *b/e/l*

Bij een woord met een lange klinker of tweeteekenklank: *r/aa/m; f/ou/t*

Bij een woord met een cluster: *br/ui/n; g/a/st*

Bij een verkleinwoord: *hok/je; haar/tje*

Begeleiden spellingzwakke leerlingen

Oefen met blokjes zoals bij les 1.1. Gebruik hiervoor **kopieerblad 2 of 3 spelling**. De leerkracht schrijft in de hokjes bovenaan een woord (één klank of cluster per hokje), de leerling leest dat hardop, hakt het in klanken en schrijft het in de hokjes eronder.

Puzzels van de .3 lessen

De leerlingen vullen de aangeboden woorden zorgvuldig in volgens de werkwijze van het nadenkertje. Het eerste woord bovenaan, het tweede daaronder, en het derde onderaan. Daarna is er bij de pijl van boven naar beneden een woord te lezen. Dit kan worden ingevuld in het oplossingsvakje.

Differentiatie

- Leerlingen die nog niet zo vaardig zijn, schrijven de woorden en de zin van de .2 les nogmaals **op de lijntjes** in het werkboek volgens de werkwijze van het nadenkertje.
- Leerlingen die weinig tot geen problemen hebben met spelling kunnen een keuze maken uit het volgende en dit **op de lijntjes** in het werkboek schrijven.
 - * Laat hen andere woorden schrijven. Dicteer die aan de instructietafel.
 - * Laat hen zelf woorden en een zin bedenken.
 - * Laat hen woorden uit het lesboek kiezen en opschrijven, of woorden van de betreffende kopieerbladen.

4.2 Herhalen van de woorden van les 4.1

- De leerlingen schrijven zelf de woorden van les 4.1 op de manier van het nadenkertje, ieder woord 3x.
- Daarna schrijven ze ook de zin ***de zeep is duur***. op, de woorden duidelijk gescheiden door witruimte.
 - * De leerkracht begeleidt de spellingzwakke leerlingen aan de instructietafel door te oefenen met blokjes zoals bij les 4.1. Gebruik hiervoor **kopieerblad 2 spelling met woorden van kopieerblad woordrijen na les 14 en 15, map 1**.

4.3 Puzzel, herhaling en differentiatie

- De leerlingen maken de puzzel boven aan de pagina.
- De oplossing is: ***zeep***.
- Daarna is er tijd voor differentiatie. Leerlingen die nog niet zo vaardig zijn, schrijven de woorden en de zin van les 4.2 nogmaals op de lijntjes in het werkboek volgens de werkwijze van het nadenkertje.
- Leerlingen die weinig tot geen problemen hebben met spelling kunnen een keuze maken uit het volgende en dit op de lijntjes in het werkboek schrijven.
 - * De extra woorden zijn: ***veeg, zuur, puur, deel, muur, wees*** en de zin: ***de muur is geel***.
 - * Laat hen zelf woorden en een zin bedenken.
 - * Extra oefenwoorden staan op **kopieerblad woordrijen na les 14 en 15, map 1**.

>> VERVOLG >> >>

Woordspel van de .4 lessen

De vierde spellingles van de week is ingeruimd voor een spel met woorden:

- De leerling kiest uit elke ballon één woord.
- Deze woorden worden achter elkaar geschreven tot een zin.
- Dit doet de leerling drie keer, steeds een andere zin.

Het mogen gekke zinnen worden, zolang ze maar correct gespeld zijn!

Kopieerblad 7 bevat lege ballonnetjes om eigen variaties te maken of om te gebruiken als extra oefening.

Dictee

De aangeboden woorden worden getoetst.

- Let op dat ook bij het dictee de leerlingen de werkwijze van het nadenkertje gebruiken, waarbij vooral het 'nakijken' niet vergeten mag worden.
- Lees de woorden per woord tweemaal duidelijk voor, waarna de leerlingen het woord opschrijven. De woorden moeten onder elkaar in de eerste kolom opgeschreven worden.
- Lees daarna de zin eerst in zijn geheel voor en daarna woord voor woord, zodat de leerlingen de tijd krijgen om elk woord op te schrijven.
- Tot slot krijgen de leerlingen twee nieuwe woorden om op te schrijven, die ze nog niet eerder hebben gespeld. Vertel de leerlingen dat deze woorden niet meetellen voor de eindscore; het is alleen een oefening in het spellen van nieuwe woorden.
- Nu is het extra belangrijk dat ze heel zorgvuldig volgens de methode van het nadenkertje spellen.
- Lees het eerste woord tweemaal voor. Herhaal het daarna nog een keer langzaam, zodat de leerlingen het rustig kunnen opschrijven. Doe daarna hetzelfde met het tweede woord.

Score:

0 fout = goed

1 fout = ruim voldoende

2 fout = voldoende

3-4 fout = zwak

meer dan 4 fout = onvoldoende

Remediëren

- Na het nakijken en beoordelen van de dictees is het van groot belang dat de fouten verbeterd worden. Laat de leerling elk fout geschreven woord 2x correct opschrijven; hiervoor is ruimte na elk woord.
- Leerlingen die zwak of onvoldoende scores krijgen bij de volgende les begeleiding aan de instructietafel.

4.4 Spel met woorden

- De leerlingen maken het woordspel boven aan de pagina.
- Daarna kiezen ze vier woorden uit de lessen van deze week, die ze het moeilijkst vinden. Deze schrijven ze nog 3x onder het spel.
- En tot slot de zin van les 4.2 of 4.3, of een zin van het woordspel.

4.5 Dictee

- Lees de volgende woorden voor: **vuur, kuur, duur, week, veel, beek.**
- Lees daarna de volgende zin eerst in zijn geheel voor en daarna woord voor woord: **de zeep is duur.**
- Lees de twee nieuwe woorden als volgt voor:
 - * Schrijf het woord: **uur**
 - * Schrijf het woord: **lees**
- Kijk tot slot alle dictees na en laat de leerlingen de foute woorden 2x correct opschrijven.

